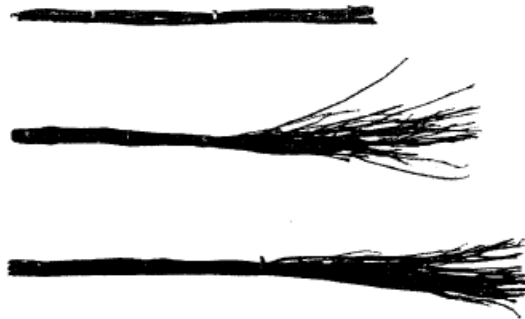

Kuria ja järjestystä 1600-luvun koulussa

Oppikirjan sivut 117-118

Ensin katolinen, sitten luterilainen kirkko olivat pitäneet huolta valtakunnan koululaitoksesta aina vuoteen 1649 saakka, jolloin valtio alkoi valvoa kouluja. Opetus oli edelleen varsin perinteistä ja keskiajalta saakka peräisin olevat tavat leimasivat koulunpitoa. Vain pojat pääsivät kouluun, tytöille katsottiin kotiopetuksen riittävän.

Opetus esimerkiksi aloitettiin aamulla kello viisi ja töitä jatkettiin viiteen iltapäivällä. Kuri ja rangaistukset olivat ankaria: ruumiillista rangaistusta käytettiin ahkerasti. Opettajat käyttelivät patukkaa eli klopaa, antoivat korvapuusteja ja ankarampiakin löylytyksiä. Kuritusta pidettiin oppilaan parhaana, ohjenuorana oli sanonta ”joka kuritta kasvaa, se kunniatta kuolee”. Koko opetus oli kaikille pakollista, valinnaisuudesta ei ollut puhuttakaan.

Alkeisopetusta annettiin pedagogioissa, sitten oppilas saattoi jatkaa triviaalikoulun kautta kymnaasiin. Suomessa oli 1600-luvulla viisi triviaalikoulua ja kaksi kymnaasia. Seuraavalla sivulla on kymnaasin ja triviaalikoulun tuntijako sekä triviaalikoulun lukujärjestys.

Tutki seuraavan sivun taulukoita ja tee niiden perusteella johtopäätöksiä koulun toiminnasta.

1. Miksi latinaa opetettiin näin runsaasti?
2. Mitkä nykykoulun aineet loistavat poissaolollaan?
3. Mitä opetettiin, kun oppiaineen nimi oli retoriikka tai logiikka?
4. Mihin ammatteihin oppilaat tällaisella opetuksella ohjattiin?
5. Miksi kotitehtäviä ei juurikaan annettu?

Aika	Maanantai, tiistai, torstai, perjantai				Keskiviikko	Lauantai	Sunnuntai	
	I l.	II l.	III l.	IV l.	I—IV II.	I—IV II.	I—IV II.	
Rukous ja raamatunlukua								
5—6	Vähä Katekismus ja raamatunlausetta	Kielioppia	Kielioppia	Logiikkaa tai retoriikkaa	Samoja aineita kuin ed. päivinä	Ker- tausta	Esitelmiä Raamatunlaus- eiden lausun- taa	
6—7	Colloquia Ciceron kirjeitä	Ciceron kirjeitä	Ciceron kirjeitä tai Laeliusta	Ciceron kirjeitä tai puheita				
7—8								
8—9	Väliaika							
9—10	Sunnun- tain evan- geliumeja	Katekis- musta Ekumee- niset tun- nustukset	Dogma- tiikkaa Augsbur- gin tun- nustus	Dogma- tiikkaa Paavalin kirjeitä Aisopoon satuja	Samoja aineita kuin ed. päivinä	Ker- tausta		
10—10,15	Väliaika							
10,15—12	Väliaika							
12—1	Laulua							
1—2	Kirjoi- tusta	Kaunokirjoitusta			Samaa kuin ed. päivinä	Rukous kirkossa Sunnun- taievan- keliumin selitystä Rikko- musten tutkintoa		
2—3	Väliaika							
3—4	Colloquia Ciceron kirjeitä	Ciceron kirjeitä	Liviusta Virgiliuk- sen eklo- geja	Liviusta Corn. Ne- pos Georgica				
4—5								
5—	Rukous							
7—	Kirkossa-käyntiä (perjantaina)							

	Triviaalikoulu					Kymnaasi				
	I	II	III	IV	Yht.	I	II	III	IV	Yht.
Uskontoa, kreikkaa (triviaalikou- lussa), hepreaa (kymnaasissa) ..	13	10	10	10	43	8	8	8	8	32
Latinaa (kymnaasissa myös logiik- kaa ja retoriikkaa)	20	23	23	20	86	13	13	11	11	48
Kreikkaa	—	—	—	—	—	4	4	6	6	20
Logiikkaa ja retoriikkaa	—	—	—	3	3	—	—	—	—	—
Matematiikkaa	—	—	—	—	—	6	—	—	—	6
Astronomiaa, komputus-laskua, maantiedettä	—	—	—	—	—	—	6	—	—	6
Fysiikkaa	—	—	—	—	—	—	—	6	—	6
Yhteiskuntaoppia, Ruotsin lakia ..	—	—	—	—	—	—	—	—	6	6
Väittelyä	—	—	—	—	—	2	2	2	2	8
Laulua	6	6	6	6	24	6	6	6	6	24
Kirjoitusta	5	5	5	5	20	5	5	5	5	20
Yhteensä	44	44	44	44	176	44	44	44	44	176